

Program profilaktyki raka szyjki macicy

Rak szyjki macicy jest drugim, co do częstości występowania nowotworem u kobiet w Polsce. Rocznie choroba ta dotyka ok. 4 tys. kobiet. Blisko 2 tys. Polek umiera z tego powodu.

❖ Cel programu:

- Zmniejszenie wskaźnika umieralności kobiet na raka szyjki macicy
- Podniesienie poziomu wiedzy na temat raka szyjki macicy
- Wprowadzenie na terenie kraju jednolitego postępowania diagnostycznego
- W wyniku przeprowadzenia badania cytologicznego wykrycie ewentualnych zmian przedrakowych i raka we wczesnym okresie.

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów, każdego roku w Polsce notuje się 13 przypadków raka szyjki macicy na 100 tys. kobiet. Rozwój raka inwazyjnego poprzedza stosunkowo długi okres zmian przedrakowych. Dlatego tak ważne jest wczesne wykrycie zmian przedrakowych, które pozwalają na szybkie podjęcie odpowiedniego leczenia, które nie pozwoli na dalszy rozwój choroby i umożliwi całkowite wyleczenie.

Program skierowany jest do kobiet w wieku **od 25 do 59 lat**, (przy określaniu wieku pod uwagę brany jest rok urodzenia) ubezpieczonych, zamieszkałych na terenie województwa mazowieckiego, które nie uczestniczyły w programie profilaktyki raka szyjki macicy w ciągu ostatnich 36 miesięcy, lub otrzymały pisemne wskazanie do następnego badania za 12 miesięcy. Panie z określonej grupy wiekowej mogą zgłaszać się z dowodem ubezpieczenia, bez skierowania, do placówki.

❖ **Czynnikami ryzyka warunkującymi powstawanie choroby są min.:**

- zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV)
- wiek - zachorowalność zwiększa się wraz z wiekiem - szczyt zachorowań przypada pomiędzy 45 a 55 r. ż.
- wczesne rozpoczęcie życia seksualnego,
- duża liczba partnerów seksualnych,
- duża liczba odbytych porodów,
- niski status społeczny i ekonomiczny,
- palenie papierosów,
- stwierdzona wcześniej zmiana patologiczna w badaniu cytologicznym

Porada na etapie podstawowym obejmuje: przeprowadzenie wywiadu, wypełnienie ankiety, pobranie materiału do badania cytologicznego, edukację w zakresie profilaktyki nowotworu szyjki macicy, wysłanie pobranego materiału wraz z wypełnioną ankietą do pracowni diagnostycznej, wręczenie przez lekarza pacjentce wyniku badania i decyzję co do dalszego postępowania, zalecenie ponownego zgłoszenia się na badanie po trzech latach w ramach programu. Jeżeli wynik badania jest prawidłowy, to na następne badanie cytologiczne w ramach programu należy zgłosić po 3 latach, chyba że na otrzymanym wyniku badania jest informacja o zgłoszeniu się na badanie za 12 miesięcy.

Jeżeli wynik badania cytologicznego wzbudzi jakiegokolwiek wątpliwości lekarza, pacjentka zostanie skierowana na dalsze badania na etapie pogłębionym programu, który obejmuje: badanie kolposkopowe i ewentualne badanie histopatologiczne wycinków. Kobiety, u których rozpoznano raka szyjki macicy zostaną skierowane (poza programem) na dalszą diagnostykę lub leczenie do świadczeniodawców posiadających z NFZ umowy w odpowiednich rodzajach świadczeń.